TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Udjenza ta' nhar it-Tnejn, 13 ta' Jannar, 2020

Avviz tat-Talba numru: **186/2019**

GOOD EARTH DISTRIBUTORS LIMITED
[REG. NRU. C-6370]

VERSUS

PETER ZAMMIT
[K.I. NRU. 374870M]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar it-22 ta' Lulju, 2019 fejn is-socjetà attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallasha s-somma komplessiva ta' elfejn, tlett mija u disa' u tletin ewro u tmienja u tletin centezmu (€2,339.38c) rapprezentanti (a) in kwantu ghas-somma ta' €2,304.44c bhala hsarat fuq vettura proprjetà ta' l-attrici bin-numru ta' registrazzjoni KBP-029 ikkagunati mill-konvenut meta, bhala impjegat tal-kumpannija attrici, fil-25 ta' Marzu, 2018 hu saqha bi traskuragni taht l-effett ta' sokor u spicca involut f'habta; u (b) in kwantu ghal €34.94c bhala multi tat-traffiku sofferti u mhallsa mill-attrici minhabba l-imperizja tal-konvenut fis-sewqan *qua* impjegat taghha, kif ahjar deskritt fl-imsemmi Avviz tat-Talba. L-attrici talbet ukoll l-ispejjez ta' dawn il-proceduri gudizzjarji, ohrajn marbuta ma' ittra ufficjali datata 3 ta' Mejju, 2018 (nru. 1181/2018) [1] u l-imghaxijiet legali min-notifika ta' l-istess ittra ufficjali (i.e., mid-9 ta' Awwissu, 2018[2]) sad-data tal-hlas finali u effettiv.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rapprezentant tieghu ghas-smigh ta' dan il-procediment;

Ra l-atti processwali u d-dokumenti kollha mressqa;

---

[1] Ara *a fol*. 13.
[2] Ara *a tergo* ta' *fol*. 13.

Ikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda*."

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis*."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxiex il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, l-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali hekk kif registrat fil-verbal ta' l-ewwel udjenza quddiem it-Tribunal datata 31 ta' Ottubru, 2019 (*a fol*. 23). F'tali udjenza kien deher il-konvenut assistit minn difensur u gie *inter alia* regitrat hekk: "*Dr. Karl Grech, ghall-Konvenut prezenti, jirrileva illi l-istess Konvenut gie notifikat fil-15 ta' Ottubru, 2019 (ara fuq wara ta' fol. 22) u ghaldaqstant ghadu ghaddej iz-zmien sabiex il-Konvenut iressaq Risposta*." Dakinhar il-procediment kien gie aggornat ghar-Risposta tal-Konvenut ghall-11 ta' Novembru, 2019.

Nonostanti dan, fl-udjenza sussegwenti, dik tal-11 ta' Novembru, 2019, tali Risposta baqghet ma tressqitx u f'dan ir-rigward gie registrat hekk fil-verbal ta' l-udjenza relattiva: "*Il-Konvenut, imsejjah, baqa' ma deherx u lanqas ma deher l-Avukat Dr. Karl Grech ghalih. It-Tribunal ha konjizzjoni tal-atti u mill-istess jirrizulta illi ghalkemm debitament notifikat (ara verbal tal-udjenza tal-31 ta' Ottubru, 2019), l-istess baqa' ma pprezentax Risposta fiz-zmien li tghid u trid il-Ligi (ara Kap.380 u L.S.380.01 tal-Ligijiet ta' Malta). It-Tribunal, permezz tad-deputat registratur tieghu, seduta stante vverifika fuq is-sistema tal-Lecam jekk fil-mori tad-differiment gietx prezentata Risposta fl-atti tal-prezenti kawza, izda jirrizulta illi dan ma sehhx. Ghalkemm imsejjah mill-gdid, l-istess Konvenut Peter Zammit baqa' ma rregistra l-ebda dehera u lanqas ma deher xi rapprezentant ghan-nom tieghu jew difensur ghalih sabiex il-kawza tigi kontestata. Dr. Karl Grech rega' gie msejjah izda baqa' ma deherx. In vista ta' tali nuqqas, kemm formali ta' risposta u kif ukoll fiziku ta' dehera, it-Tribunal qed jiddikjara lill-Konvenut Peter Zammit fi stat ta' kontumacja hekk kif previst fil-Kap.380 tal-Ligijiet ta' Malta*." (*a fol*. 24).[3]

[3] Ghall-istitut tal-kontumacja u kif dan japplika ghal procedimenti quddiem dan it-Tribunal, wiehed huwa mistieden jara *in re* **Margal Limited v. Eucharist Bajada** (Tribunal Ghal Talbiet Zghar, 5 ta' Frar, 2019).

Fil-konfront ta' l-imsemmi konvenut gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-udjenza tal-11 ta' Novembru, 2019 (ara *a fol*. 26). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tad-9 ta' Dicembru, 2019 (*a foll*. 27–28). Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emmnut u ghalhekk dan ghandu jittiehed bhala mistqarr. Kif diga' mghadud, dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija, f'liema udjenza l-procediment thalla ghas-sentenza ghal-llum.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut*." Fl-istess sens ara s-sentenza *in re* **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti l-imsemmija konfessjoni/jiet gudizzjali, it-Tribunal ha konjizzjoni ta' l-atti kollha ta' dan il-procediment, ossia tad-dokumentazzjoni mehmuza ma' l-Avviz tat-Talba (*a foll*. 5–14) u kif ukoll ta' l-affidavits ta' Nicolai De Giorgio u ta' Karl Calleja mressaq *seduta stante* fl-udjenza tad-9 ta' Dicembru, 2019 li maghhom hemm annessi dokumenti/fotografiji ulterjuri dwar il-pretiza attrici (ara *a fol*. 30 *et seqq.*).

Wara li t-Tribunal ha konjizzjoni ta' dan kollu, li jixhed dwar l-ammont reklamat f'dawn il-proceduri, l-istess jinsab konvint li mill-assjem tieghu jirrizulta li t-talba tas-socjetà attrici hija fondata u li ma tressqet l-ebda prova li b'xi mod turi li dak li intqal mis-socjetà attrici ma ghandux mis-sewwa.

Illi ghalhekk, in vista tal-provi pprezentati quddiemu, u fid-dawl ta' dak fuq kunsidrat – u bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – it-Tribunal ma ghandu l-ebda triq ohra hlief li jiddikjara li l-ammont mitlub mis-socjetà attrici huwa interament dovut mill-konvenut.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba tas-socjetà attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut ihallas lill-istess socjetà attrici s-somma ta' ta' elfejn, tlett mija u disa' u tletin ewro u tmienja u tletin centezmu (€2,339.38c), bl-imghaxijiet fuq tali ammont, bir-rata ta' 8%, jibdew mid-9 ta' Awwissu, 2018 sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri, inkluzi dawk marbuta ma' ittra ufficjali tat-3 ta' Mejju, 2018 (nru. 1181/2018), kif mitlub fl-Avviz tat-Talba, huma kollha a kariku tal-konvenut.

***ft*. AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB**
Gudikatur

***ft*. ADRIAN PACE**
Deputat Registratur